

NIEUWSBRIEF

April 2017

Inhoud

In gesprek met

Voorintekening ANLB 2018

Nieuw PR materiaal

Actieplan akker- en weidevogels

Plantwerk Loolaan in Kilder

Noteer 20 mei alvast in uw agenda voor onze ledenexcursie!

In gesprek met

In deze rubriek, een gesprek met Dick Looman.

Dick Looman is de voorzitter van VALA, de koepel van de 6 Achterhoekse agrarische natuurverenigingen en is opgericht in 2012 en sinds 30 december 2014 is de VALA officieel een agrarisch collectief: Coöperatieve Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek U.A. Zie ook www.de-vala.nl

Dick Looman is 46 jaar en woont samen met Judith en hun 2 zonen op een melkveebedrijf in Zelhem. Zijn ouders wonen op hetzelfde erf. Het bedrijf is 55 ha groot en heeft 95 melkkoeien met bijbehorend jongvee. Dit is tegenwoordig qua grote een gemiddeld bedrijf.

Naast zijn bedrijf mag hij graag wat bestuurswerk doen en actief bezig zijn met zijn hobby waterpolo. Dick is 10 jaar voorzitter geweest van onze ANV-zustervereniging 't Onderholt.

Ondanks zijn staat van dienst als bestuurder voor agrarische natuur- en landschap clubs heeft hij het enthousiasme voor het landschap pas later ontwikkeld. Als jonge boer was hij vooral bezig met koeien, grond en stront. Op een gegeven moment kwam hij in aanraking met de mannen van het 't Onderholt voor een natuurplannetje. Dat mondde uit in het aanleggen van een stukje bos en langzamerhand kwamen er wat meer mogelijkheden

om, met behulp van subsidies, stukjes landschapsverfraaiing te realiseren. Op dit moment beheert Dick Looman zo'n 200 knotbomen, 3 kikkerpoelen en een paar overhoekjes met hakhout. Verder werkt hij samen met Staatsbosbeheer om 13 ha botanisch hooiland te beheren.

Langzaam maar zeker kwam het besef bij Dick dat er meer is dan alleen het technisch goed draaien van een melkveebedrijf. Het erf en de omgeving zijn ook een visitekaartje voor je bedrijf en daarmee ook een "license to produce". Dat wordt naar de toekomst toe steeds belangrijker. In het dichtbevolkte Nederland heeft iedereen een mening over van alles en dan kun je maar beter zorgen dat je vooraan in het overlegcircuit zit dan achteraf met allerlei maatregelen geconfronteerd te worden. Mee beslissen betekent ook vaak mee profiteren. Zelf het initiatief nemen in plaats van in de verdediging te gaan is de visie van Dick Looman. Dat betekent dat je je blik moet verbreden en je openstellen voor nieuwe ontwikkelingen. Natuur en landschaps-productie op een agrarisch bedrijf kan zo'n ontwikkeling zijn en kan zelfs ook financieel aantrekkelijk zijn. Soms is dat heel simpel met een akkerrand en in andere gevallen is dat het aanleggen van een bosje. Een andere mogelijkheid die Dick nog ziet is om bermgras of maaisel te gebruiken voor de bodemverbetering. Daar past dan weer een samenwerking bij met TBO's (terrein beherende organisaties) als Natuurmonumenten of Staatbosbeheer.

Dick noemt ook nog de rol van het onderwijs. Hij werkt veel met stagiaires . Het gros van de studenten (de toekomstige boeren) zijn nog te veel eenzijdig gericht op het produceren van melk, vlees, gras of mais. Daar mag best wat meer aandacht komen voor landschap en biodiversiteit en het belang van "license to produce" voor de toekomstige agrarische ondernemers.

Hij vindt tevens dat iedereen die profiteert van het mooie Achterhoekse landschap ook bij moet dragen aan het onderhoud daarvan. Dat zijn onder andere recreatie ondernemers en natuurorganisaties. De bijdrage hoeft niet altijd geld te zijn. Dat kan ook in de vorm van gronden of gewassen beschikbaar stellen voor een samenwerking met de naastliggende agrariër.

Op de vraag wat de meerwaarde van VALA is voor de VAL Oude IJssel antwoord Dick dat je samen meer kunt dan alleen. VALA werkt Achterhoek-breed en daarmee zijn we een aanspreekpunt voor de Provincie, het waterschap en TBO's. Ook voor de uitvoering van de ANLB- subsidies hebben we samen meer expertise in huis dan iedere ANV afzonderlijk. Bovendien hebben we zo een groter netwerk en kunnen we makkelijker projecten opstarten zoals het Streekfonds. Hier komt Dick zijn visie weer naar voren van zelf initiatief nemen i.p.v. afwachten.

De uitdagingen voor de Achterhoekse ANV 's zijn volgens Dick Looman allereerst het goed uitvoeren van de ANLB-subsidieregeling. Daarnaast steeds weer laten zien dat landschap en landbouw samen kunnen gaan en dat we daarmee het fraaie Achterhoekse landschap en de biodiversiteit in stand houden of zelfs verbeteren.

Voorintekening ANLB 2018

Per heden beginnen wij weer met de voorintekening voor het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLB) voor het jaar 2018. Hoofdzakelijk akkerrandenbeheer wordt vanuit de regeling gestimuleerd, mits gelegen op de juiste plek.

Vooraf in de gebieden Wehl-Doetinchem, Montferland en ten oosten van Terborg en Silvolde zijn hiervoor mogelijkheden.

Ook landschapselementen, graanpakketten en botanische hooiland- of weideranden behoren tot de mogelijkheden, maar hierbij wordt er kritisch gekeken naar verschillende aspecten. Eventuele deelname is afhankelijk van de ligging van de elementen en de te nemen maatregelen.

Heeft u interesse of bent u benieuwd naar de mogelijkheden? Meld u dan bij onze coördinator, Robert Boevink, via 0315-630002 of info@val-oudeijssel.nl.

Nieuw PR materiaal

De VAL heeft 2 rolbanners aangeschaft. Het ontbrak ons aan geschikt materiaal om tijdens lezingen, markten of bijeenkomsten onze vereniging voldoende zichtbaar te laten zijn.

Met deze 2 rolbanners wordt de naam van onze vereniging en wat we doen als agrarische natuurvereniging mooi zichtbaar uitgedragen.

Actieplan akker – en weidevogels

De komende 5 jaren heeft Gedeputeerde staten van Gelderland 1.4 miljoen euro beschikbaar gesteld voor verbetering van de leefomstandigheden van patrijs, Kievit en kritische weidevogels. Er is 1.3 ton beschikbaar als inrichtingssubsidie en ruim 1 ton t.b.v. predatiebeheer, kennis & werving van deelnemers, vrijwilligers en betrokkenen. Deze bedragen moeten verdeeld worden tussen de 3 collectieven in Gelderland.

De VAL is via VALA betrokken bij dit actieplan akker- en weidevogels dat in 2017 van start gaat.

Voor ons werkgebied hebben we een 4-tal gebieden voorgedragen: het gebied rond de Montferlandse stuwwal, omgeving Sinderen, Wehse Broeklanden en de Silvoldse Slaege. Bij de eerste 3 gebieden ligt de nadruk op de patrijs en in de Slaege om de Kievit. Voorwaarden om als prioritair gebied meegenomen te worden is dat er in de gebieden nog patrijzen, Kieviten of weidevogels voorkomen, dat er voldoende vrijwilligers actief zijn voor monitoring en dat er bereidheid onder de grondeigenaren is om extra maatregelen te nemen.

Rond Sinderen zijn we al actief met ons patrijzenproject: Samen voor de Patrijs.

In Montferland is een vergelijkbaar project gestart: Paradijs voor de Patrijs. Op donderdagavond 23 maart werd voor dit project het startschot gegeven in 't Heuveltje in Loerbeek. De opkomst was groot, circa 150 belangstellenden waren op deze bijeenkomst afgekomen. Na het openingswoord van wethouder Gerritsen, deed André Hendriksen het woord en vertelde hoe het project tot stand was gekomen en welke partijen betrokken zijn, dat zijn: de gemeente Montferland, VAL Oude IJssel, WBE Bevermeer, VWG, IVN Oude IJsselstreek, Vogelwerkgroep Arnhem eo, Natuurmonumenten en Huis Berg. Landschapsbeheer Gelderland heeft de projectleiding in de persoon van Karen Hinkamp. Zij ging deze avond nader in hoe de financiering voor dit project tot stand was gekomen. Met bijdragen van het Baron en Baronesse Van Hemert tot Dingshof-Coldewij Fonds van SBNL, het Coöperatiefonds van de Rabobank Graafschap Zuid en de gemeente Montferland is de uitvoering van het project mogelijk geworden. Frans Ter Bogt en Herman Simmelink brachten tenslotte een enthousiast verhaal over hun succesvolle "Samen voor de Patrijs" project in Aalten. Inmiddels is al ruim 6 ha aan kruidenrijke

akkerranden geworven onder de grondeigenaren rond de Montferlandse stuwwal. Ook Natuurmonumenten doet met 5 ha mee op hun akkers in Bergerbos. Vrijwilligers zijn inmiddels gestart met de monitoring van de patrijs. Dit doen ze door in het vroege voorjaar met geluidsdragers de roep van de patrijs af te spelen, waarop het mannetje van de patrijs dan reageert. Zo worden de territoria vastgesteld.

Een volle zaal. Op de voorgrond: de 2 initiatiefnemers van Paradijs voor de Patrijs: Theo Kaal (links) en André Hendriksen (rechts), in het midden wethouder Gerritsen

In de Silvoldse Slaege hebben Henry en Jan Steverink plannen om het leefgebied voor de Kievit te verbeteren door kruidenrijk grasland in te zaaien, struweel aan te planten en een plas-dras te realiseren.

In de Wehlse broeklanden lopen ook allerlei initiatieven, o.a. inzaai van kruidenrijke akkerranden en het project 'Buur maakt natuur'.

Plantwerk Loolaan in Kilder

Afgelopen seizoen hebben we een mooie plantklus mogen uitvoeren voor de Stichting Instandhouding Goederen & Rechten Huis Bergh, aan de Loolaan in Kilder.

In overleg met een rentmeester van 't Schoutenhuis zijn de werkzaamheden voorbereid en besproken. Loonbedrijf Hartemink heeft een houtwal aangelegd

van 225 meter lang, en 5 meter breed welke vervolgens door ons is ingeplant met bosplantsoen. Naast deze houtwal hebben we een singel, verschillende solitaire bomen en een rij knotwilgen aangeplant. Hiernaast ziet u een foto van deze werkzaamheden.

Aankondiging ledenexcursie

We hebben weer een bijzondere locatie weten te vinden voor onze ledenexcursie.

Deze wordt gehouden op **zaterdag 20 mei**, noteer deze datum vast in je agenda.

Dit keer brengen we bezoek aan de oudste tuinen van Nederland bij Kasteel Huis Bergh in 's Heerenberg en worden daar rondgeleid door Martin Weijers die het groenbeheer als taak heeft op huis Bergh. We starten die zaterdag om 10.00u. en sluiten af tegen 12.00u. met een kop koffie bij Kasteel café Heeren dubbel.

Al in 1461 wordt melding gemaakt van een tuin bij Huis Bergh. De tuin van het kasteel is hiermee de oudst bekende gedocumenteerde tuin van Nederland, die in contour en opzet nog bewaard is gebleven. Het unieke archief van Huis Bergh biedt een schat aan informatie over de tuinen. De vermeldingen gaan over de tuinmannen en hun gereedschappen, over fonteinen en tuinbeelden, over aankopen van zaden en bloempotten, en over de vele bouw- en onderhoudswerkzaamheden in de tuin. De functies van de tuin blijken door de eeuwen heen nauwelijks veranderd: de tuin moest een fijne plaats zijn om tijd door te brengen, vandaar de fonteinen, tuinbeelden en mooie bloemen. Maar de tuin moest vooral ook nuttig zijn en oogst leveren. In de tuin van de voornamen Van den Bergh stonden dus niet alleen bijzondere bloemen, maar ook groenten en fruit, bijvoorbeeld: asperges, artisjok, meirapen en radijzen, en meloenen, appels, peren, perziken en abrikozen. Lange tijd is van al deze geschiedenis niets te zien geweest. In de 20^e eeuw waren op het oude terrein van de tuin volkstuintjes ondergebracht, later lag het een tijd braak. In 2007 werden voor het eerst plannen gemaakt om de oude tuinen weer in ere te herstellen. Ontwerpen voor de nieuwe tuin werden gemaakt door de Stichting voor het behoud van Particuliere Historische Buitenplaatsen, later Stichting In Arcadië. Er werd gekozen voor elementen die terugverwijzen naar de tuin uit 1727: oude fruitrassen, een fontein, en speelse bakstenen padjes. Bijzonder in het ontwerp zijn de twee laat zeventiende-eeuwse zuilen die oorspronkelijk bij de ingangspartij van het kasteel hoorden.

Oude Yssel

Contact

VAL Oude IJssel
Berkenlaan 128
7071 HT SILVOLDE
Telefoon: 0315 – 63 00 02

Robert Boevink (coördinator)
Telefoon: 06 – 27 25 03 09 (bij voorkeur op vrijdag)

E-mail: info@val-oudeijssel.nl

Website: www.val-oudeijssel.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/valoudeijssel>

Inzaaien akkerranden door Jan Steverink

Lid worden?

Via onze website kunt u zich aanmelden als lid van de VAL. Ook kunt u direct contact opnemen met onze secretaris Henry Steverink.

E-mail: secretaris@val-oudeijssel.nl

Tips en trucs?

Verbeterpunten, vragen of leuke ideeën voor de nieuwsbrief? Wij horen het graag!